

Vedr. sortering af husstandsindsamlede tekstiler fra Næstved Kommune

Fredag den 04.03.22 gennemførtes sortering af en stikprøve på husstandsindsamlede tekstiler fra Næstved Kommune på AffaldPlus' håndteringsenhed for tekstiler.

Sorteringen skete under ledelse af den daglige leder af håndteringen, Rebecca Krakau Laursen og teamleder Henrik Bro Andersen og flere medarbejdere i teamet (alle med erfaring i manuel sortering m.h.p. transportoptimering og afsætning) og med bistand fra forf.

Indsamlingsmetode.

Det indsamlede tekstilaffald hidrørte fra Næstved Kommunes Storskraldsordning, hvor tekstiler kan afleveres i dertil dedikerede plastsække med lukkeanordning.

Indsamlingen har fundet sted siden Næstved Kommune udrullede de nye ordninger for 10 fraktioner pr. 01.07.21.

Storskraldsindsamlingen sker hver 14.-dag, og skal rekvireres (via kommunens hjemmeside). Affaldet skal stilles ud til afhentning senest samme dags morgen.

Det indsamlede affald fra storskraldsindsamlingen afleveres af entreprenøren på Næstved Genbrugsplads, og hvad angår de indsamlede tekstilposer, afleveres de i specielle containere, kun til dette tekstilaffald (mens borgerne i øvrigt kan aflevere tekstilaffald i andre containere). Containerne er med låg, og står udendørs på genbrugspladsen, men der havde ikke været nedbør i ugen op til undersøgelsen.

Det fremgår af det omdelte informationsmateriale samt af posernes forside, der i øvrigt er mærket med piktogrammet for resttekstil (den iturevne T-shirt) at der indsamles følgende:

- Slidt, hullet eller plettet tekstilaffald.
- Tøj som ikke skal sælges eller doneres.
- Dit tekstilaffald ska være rent og tørt.

Der indsamles gennemsnitligt ca. 300 kg tekstilaffald med storskraldsordningen om ugen, og af disse udtoges en stikprøve på 118,5 kg (en containerfuld).

Baseret på den nye ordnings første 6 måneder, vurderes det, at årsmængden pr. husstand ligger på i størrelsesordenen 0,4 kg.

Econet gennemførte i hen over 2019 rest- og madaffaldsanalyser i alle seks AffaldPlus-kommuner, og fandt her hvad der svarer til 5,72 kg tekstiler/husstand/år i et etageboligområde i Næstved og mængder på niveau hermed en énfamilieboliger i andre kommuner (i Sorø dog kun 3,8 kg) og i Slagelse fandtes i et etageboligområde en uforklarlig høj mængde, svarende til 23,19 kg/hs/år.

Ligeledes i 2019 fandt Econet hvad der svarer til 15,5 kg/hs/år i fraktionen 'småt brændbart' på Næstved Genbrugsplads.

Formål med sorteringen

Sorteringen havde til formål at vurdere det indsamlede i forhold til affaldsbekendtgørelsens¹ definitioner og kategorier, samt afsætningsmuligheder og eventuelle kassationsårsager.

Konkret undersøgte følgende:

- Andel boligtekstiler², udtjente, ej salgbart
- Andel genanvendeligt (hullet, slidt, plettet)
- Andel fugtigt
- Andel 'uønsket tekstilaffald' (med f.eks. kemikalie-, olie- eller malingpletter, madrester og jord)
- Andel med rustafsmitning fra indsamlingsbil
- Andel sko (samt tasker og bæltter)
- Andel dyner + hovedpuder + vatterede emner
- Andel boligtekstiler, funktionelle, salgbart (udlandet)
- Andel genbrugeligt (salgbart i Danmark)
- Andel genbrugeligt (salgbart i udlandet)
- Andel forbrændingseget (herunder fejlsorteringer, 'affald')

Hvad angår *de genbrugelige effekter*, baseredes udsorteringen på AffaldPlus' erfaringer med, hvad der er muligt at afsætte til genbrug, hhv. på det internationale marked, herunder de primært belgiske aftagere, som AffaldPlus leverer til (hvor der så efterfølgende må forventes frasorteret en vis delfraktion til genanvendelse og tilsvarende til forbrænding – operatørerne rapporterer her generelle tabsrater på 20 %, dog uden præcisering af hvor i kæden, tabene sker) og på det danske marked (hvor kvalitetskravene er væsentligt højere og til en vis grad mode-bestemte).

Det skal bemærkes, at intet af det indsamlede tekstilaffald fra Næstved Kommune afsættes i Danmark, da borgerne gennem den information, de har modtaget, vil have det indtryk, at tøjet ikke vil blive solgt eller doneret. Under normale forhold tjekkes sækkene blot for indhold af decideret affald, hvorefter de eksporteres til sortering for genanvendeligt tekstil m.v.

Hvad angår *de genanvendelige effekter*, baseredes udsorteringen på de modtagekriterier, der p.t. gælder for AffaldPlus' hovedmodtager (Sysav i Malmö) af genanvendeligt tekstil.

Resultater

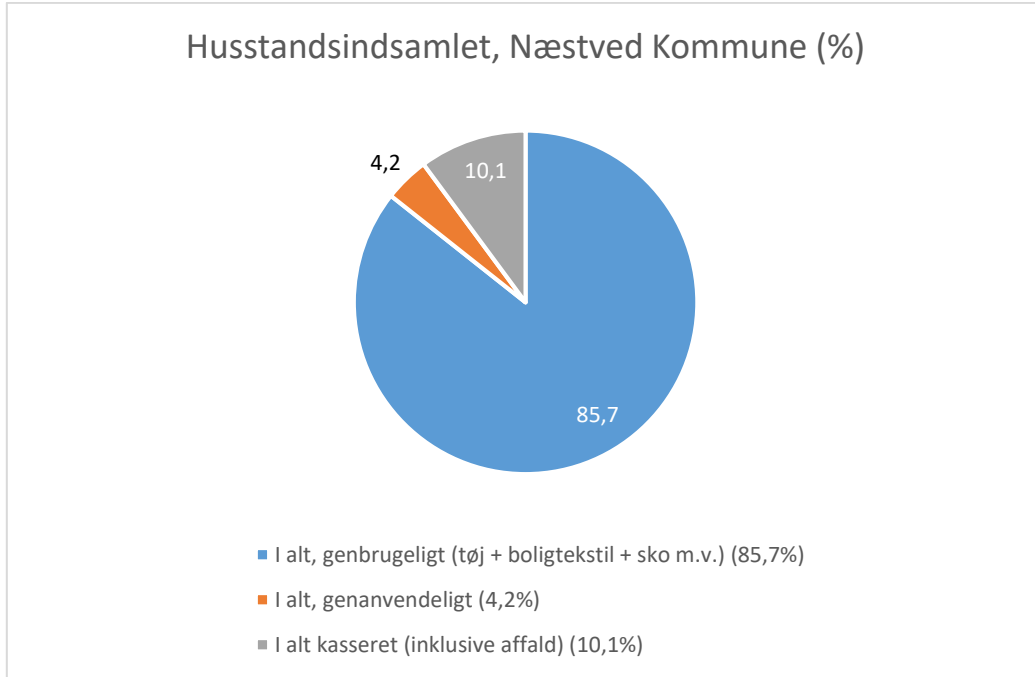
Der sorteredes som anført på 118,5 kg tekstiler.

Sorteringsresultaterne fremgår detaljeret af vedhæftede regneark, og i det følgende skal blot gengives nogle hovedtræk:

Hvad angår fordelingen på fraktioner, fremgår hovedopdelingen af *Figur 1* nedenfor (og detail-opgørelsen af figuren i Bilag I):

¹ BEK nr 2512 af 10/12/2021

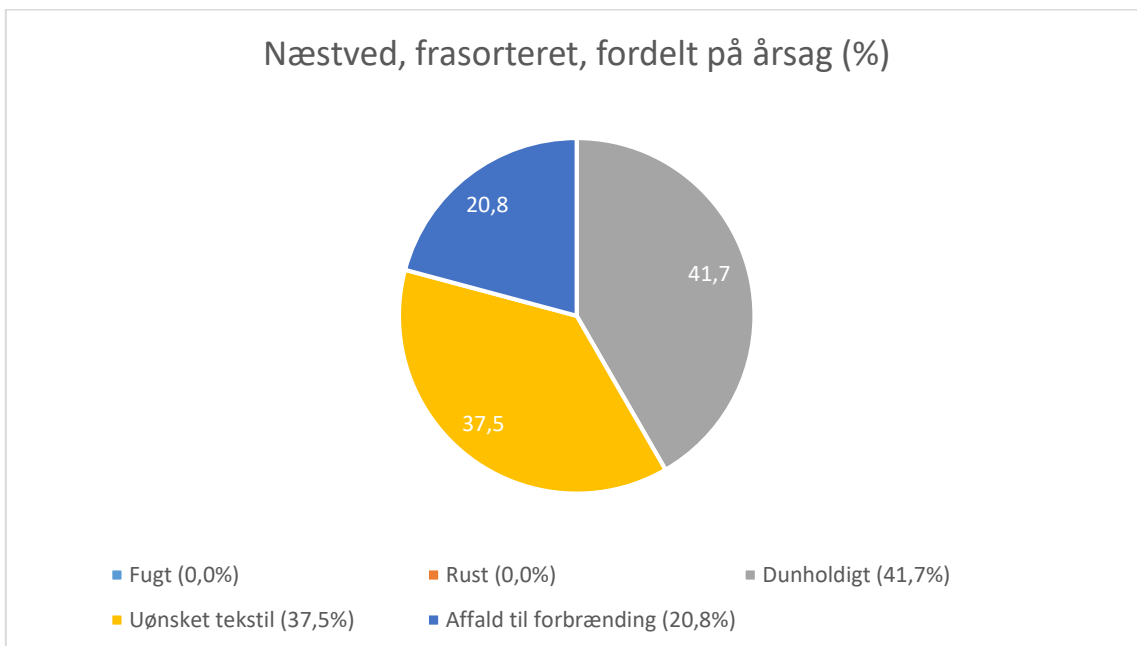
² Betegnes i markedssammenhænge typisk *household*, omfattende lagner, dynebetræk, gardiner m.v. i modsætning til beklædnings-tekstiler.

Figur 1: Hovedopdeling af tekstilerne fra storskralsindsamlingen i Næstved Kommune

Af de 10,1 %, der klassificeredes som kassable, udgjordes – som det fremgår af den mere detaljerede figur i Bilag I – kun 2,1 %-point af egentligt fejlsorteret 'affald', og andre 3,8 %-point af uønskede tekstiler. Den største årsag til kassation var 'dunholdige og vattede materialer' (4,2 %-point), men denne kategori er potentielt genanvendelig, som der formentlig vil kunne findes genanvendelsesmulighed for i en nær fremtid. Når og hvis det sker, vil andelen af genanvendeligt tekstil stige til 8,4 % (og den kasserede andel tilsvarende falde til 5,9 %).

I Figur 2 er vist en underopdeling af de 10,1 %, der frasorteredes.

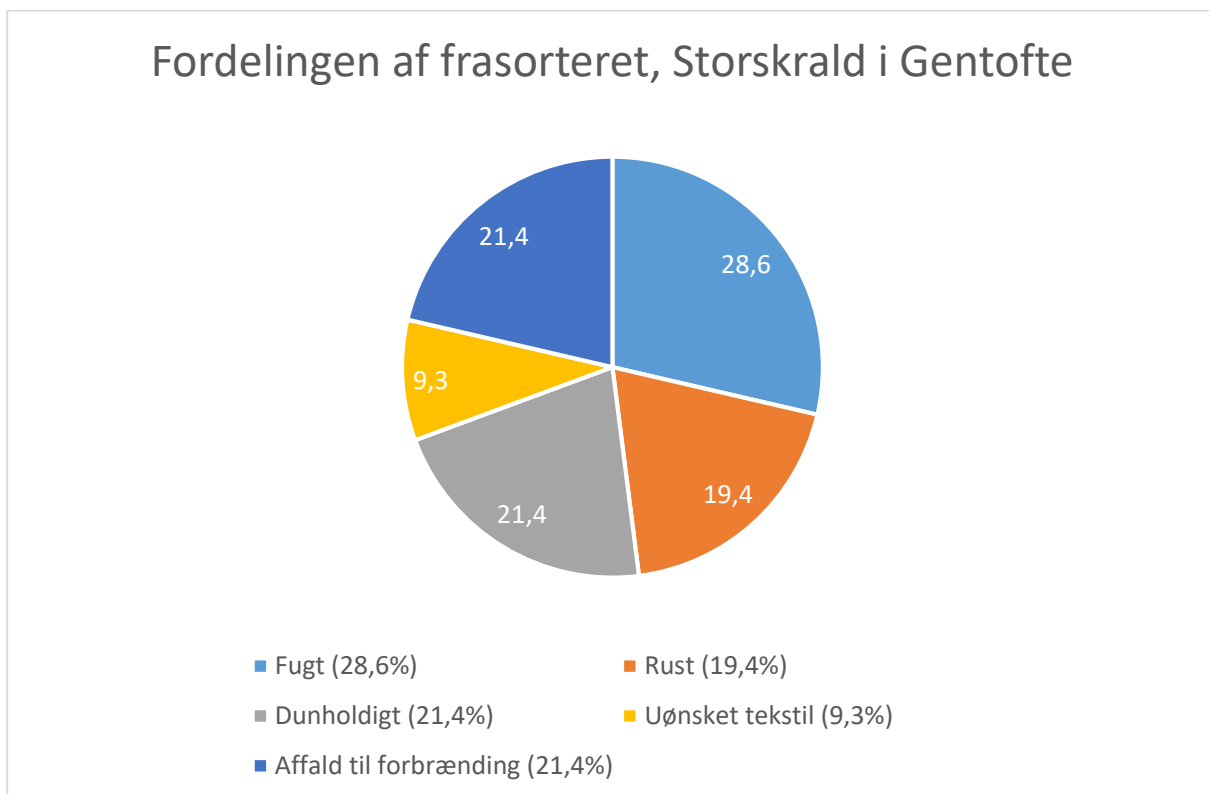

Figur 2: Specificering af de 10,1 % af tekstilerne fra etageboligerne, der klassificeredes som kassable.

De 4,2 %, der var egnet til genanvendelse, udgjordes af en blanding af ikke-genbrugeligt tøj og boligtekstiler.

Af de 85,7 % genbrugelige materialer udgjordes 35,9 %-point af tøj, der kunne afsættes til genbrug på det internationale marked, 13,9 %-point kunne afsættes på det danske marked, og 17,3 %-point bestod af boligtekstiler, der kunne afsættes til genbrug på det internationale marked. Hertil kom sko, bæltter og tasker, der udgjorde 18,6 %-point, som kunne afsættes til genbrug på det internationale marked.

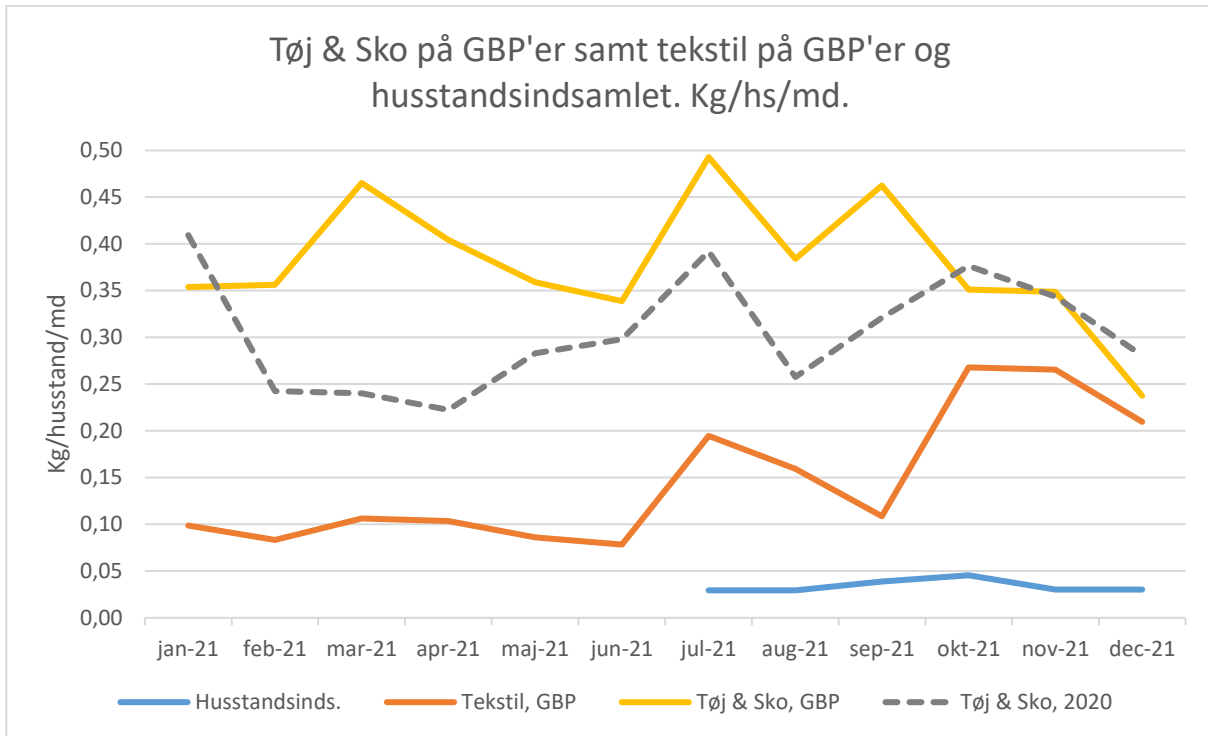
Det bemærkes, at der med den valgte indsamlingsmetode (og måske ikke mindst de meteorologiske forhold i indsamlingsugen) slet ikke forekommer fugtige eller rustne materialer. Dette i stærk kontrast til tilsvarende analyser af indsamlet tekstilaffald i to forskellige ordninger i Gentofte Kommune. I *Figur 3* er gengivet den tilsvarende fordeling for storskraldsordningen i Gentofte (idet der henvises til særskilt notat herom for nærmere forklaring af de store fugt- og rustskadede andele).

Figur 3: Specificering af de 26,7 % af tekstilerne fra Storskraldsordningen i Gentofte, der frasorteredes. Den relativt høje andel til forbrænding skyldtes i al væsentlighed kassation af to hele sække med gnaverangreb.

Næstved Kommunes husstandsindsamling i relation til øvrigt flow af tekstiler

Ud over husstandsindsamlingen af resttekstiler i Næstved Kommunes storskraldsordning sker der også indsamling af såvel resttekstil som Tøj & Sko på genbrugspladserne. Alle data herfor er for 2021 søgt opsamlet i *Figur 4* nedenfor, udtrykt i kg pr. husstand måned for måned (og med data for Tøj & Sko i 2020 indsat til sammenligning):

Figur 4: Mængden af hhv. Tøj & Sko samt resttekstil, indsamlet via genbrugspladserne i Næstved Kommune, og mængden af husstandsindsamlede tekstiler med storskraldsordningen (startede 1. juli 2021). Til sammenligning er – med stiplede kurve – indsat mængderne af Tøj & Sko i 2020.

Det skal til forståelse af figuren erindres, at AffaldPlus fra 4. oktober 2021 overgik fra 'småt brændbart' til 'rest efter sortering', og i den forbindelse iværksatte en mere systematisk vejledning omkring håndteringen af den tidligere fraktion småt brændbart på genbrugspladserne. Det er formentlig hovedårsagen til den markante stigning af resttekstil i oktober og året ud. Ved en undersøgelse af småt brændbart i 2019 fandt Econet som nævnt ovenfor, at der lå hvad der svarede til 15,5 kg tekstiler i småt brændbart pr. husstand pr. år, eller altså 1,3 kg/måned.

Det bemærkes, at selv om der måske forekommer op imod 50 % genbrugeligt tøj i den husstandsindsamlede strøm, så udgør det max. 50 g pr. husstand om måneden, mens der indsamles i størrelsesordenen 400 g i containerne til Tøj & Sko.

Nedgangene i december måned synes at være en årligt tilbagevendende begivenhed (sammenlign m. 2020). De lave mængder i foråret 2020 skyldes i al væsentlighed nedlukning som følge af corona (det sædvanlige 'påske-boost' udeblev).

Bilag:

- I: Detaljeret opgørelse af sammensætningen af tekstilerne fra etageboligerne i Gentofte Kommune

Detaljeret opgørelse af sammensætningen af tekstilerne fra storskraldsordningen i Næstved.

